
БАБЕНКО В. В.

начальник відділу освіти

Білоцерківської РДА,

м. Біла Церква, Україна

ORCID iD: <https://orcid.org/>

0000-0002-9969-6989

ЗАСТОСУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЇ ПОРТФОЛІО У НАВЧАННІ СТИЛІСТИКИ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

У статті розкрито особливості застосування технології «портфоліо» в навчанні стилістики майбутніх учителів української мови і літератури. На основі аналізу спеціальної літератури описано провідні ознаки технології – концептуальність, системність, змістовність, економічність, відтворюваність, керованість. Акцентовано, що важливим завданням в процесі застосування технології «портфоліо» в процесі навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури є підтримування студентів у прагненні до виявлення учительського іміджу, прищеплення їм гарного смаку, найкращих ознак поведінки учителя-словесника. Обґрунтовано, що технологія «портфоліо» уможливорює продуктивний розвиток стилістичних умінь і навичок, а також створює умови для вибору кожним студентом індивідуальної освітньої траєкторії. Робота над укладанням портфоліо має бути підпорядкована систематизації, узагальненню, корекції опанованого студентами з стилістики. У статті схарактеризовано етапи впровадження означеної технології: планування, організації, контролю, рефлексії. Визначено, що перевагою технології «портфоліо» є спрямованість на активізацію розумової діяльності студентів. Систематичне застосування в освітньому процесі технології «портфоліо» дозволяє здійснювати моніторинг особистісного комунікативного зростання майбутнього вчителя-словесника, формування його іміджу, культури мовлення. Зазначено, що означена технологія може бути успішно використаною не тільки в процесі навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури, а й у навчанні інших мовознавчих дисциплін.

Ключові слова: технологія «портфоліо», стилістика, ознаки

технології, етапи технології, структура портфоліо.

В статье раскрыты особенности применения технологии «портфолио» в обучении стилистике будущих учителей украинского языка и литературы. На основе анализа специальной литературы описано ведущие признаки технологии – концептуальность, системность, содержательность, экономичность, воспроизводимость, управляемость. Акцентируется, что важной задачей в процессе применения технологии «портфолио» в процессе обучения стилистике будущих учителей украинского языка и литературы является поддержание студентов в стремлении к выявлению учительского имиджа, привитие им хорошего вкуса, лучших признаков поведения учителя-словесника. Обосновано, что технология «портфолио» позволяет продуктивное развитие стилистических умений и навыков, а также создает условия для выбора каждым студентом индивидуальной образовательной траектории. Работа над составлением портфолио должна быть подчинена систематизации, обобщению, коррекции усвоенного студентами по стилистике. В статье охарактеризованы этапы внедрения указанной технологии: планирования, организации, контроля, рефлексии. Определено, что преимуществом технологии «портфолио» является направленность на активизацию умственной деятельности студентов. Систематическое применение в образовательном процессе технологии «портфолио» позволяет осуществлять мониторинг личностного коммуникативного роста будущего учителя-словесника, формирование его имиджа, культуры речи. Отмечено, что данная технология может быть успешно использована не только в процессе обучения стилистике будущих учителей украинского языка и литературы, но и в обучении других языковедческих дисциплин.

Ключевые слова: технология «портфолио», стилистика, признаки технологии, этапы технологии, структура портфолио.

The article reveals the peculiarities of using the "portfolio" technology in teaching stylistics of future teachers of the Ukrainian language and literature. On the basis of the analysis of special literature, the main features of technology are described as - conceptual, systematic, meaningful, economical, reproducible, manageable. It is emphasized that the important task in the process of applying the

“portfolio” technology in the process of teaching the stylistics of future teachers of the Ukrainian language and literature is to support students in their efforts to identify the teacher’s image, to inculcate their good taste, the best signs of the behavior of the teacher-verb. It is substantiated that the “portfolio” technology enables productive development of stylistic skills and creates conditions for the choice of each individual student’s educational trajectory. The work on the conclusion of the portfolio should be subject to systematization, generalization, correction of stylistics mastered by students. The article describes the stages of implementation of the identified technology: planning, organization, control, reflection. It is determined that the advantage of “portfolio” technology is the focus on activating students’ mental activity. The systematic application in the educational process of the technology of “portfolio” allows monitoring the personal communicative growth of the future teacher-translator, the formation of his image, the culture of speech. It is noted that this technology can be successfully used not only in the process of teaching the stylistics of future teachers of the Ukrainian language and literature, but also in teaching other linguistics disciplines.

Key words: *technology “portfolio”, stylistics, features of technology, technology stages, portfolio structure.*

Закон України «Про освіту», «Про вищу освіту», Державна національна програма «Освіта» (Україна XXI століття), Національна доктрина розвитку освіти України в XXI столітті, Загальноєвропейські рекомендації з мовної освіти, нормативні документи МОН України відкривають нові перспективи для реалізації інтелектуального й особистісного потенціалу майбутнього вчителя української мови і літератури.

В умовах компетентнісної освіти особливої ваги набуває проблема формування професійної компетентності майбутнього вчителя-словесника в процесі навчання мовознавчих дисциплін загалом, стилістики української мови зокрема. Навчання стилістики, яка синтезує функційні ознаки мовних одиниць усіх рівнів, окреслює шляхи використання стилістичних ресурсів і засобів для експресії інтелектуального, емоційного й естетичного змісту, спрямоване на формування практичних умінь і навичок професійного мовлення майбутнього вчителя у різних сферах і ситуаціях спілкування.

Аналіз і синтез наукових джерел із лінгвістики, психолінгвістики, дидактики, лінгводидактики засвідчує, що в теорії і практиці навчання стилістики накопичено значний досвід, який може слугувати основою для оптимізації освітнього процесу в закладах вищої освіти. Останнім часом проблемам

вивченню ефективних шляхів застосування української мови відведено значне місце не лише в лінгвістичних дослідженнях, а й у курсах лінгводидактики вищої школи. Проблеми навчання стилістики в закладах вищої освіти перебувають у полі зору досліджень О. Андрієць, З. Бакум, В. Бадер, О. Горошкіної, М. Греб, Г. Дідук-Ступ'як, С. Дорошенка, О. Караман, С. Карамана, К. Климової, П. Кордун, Л. Кравець, О. Кулик, Л. Мацько, В. Мельничайка, І. Нагрибельної, А. Нікітіної, Л. Овсієнко, М. Оліяр, М. Пентилюк, А. Попович, К. Серажим, Т. Симоненко, Н. Сіранчук, Л. Сугейко, Л. Шевченко та інші). Вивченню комунікативного потенціалу стилістики як навчальної дисципліни присвячено розвідки Н. Босак, О. Копусь, Л. Кравець, Л. Мацько, А. Нікітіної, Л. Овсієнко, А. Попович та ін., розробленню продуктивних технологій навчання стилістики – публікації О. Караман, С. Карамана, О. Копусь, Л. Марчук, М. Пентилюк, А. Попович. У результаті цих досліджень з'ясовано мету, завдання, зміст навчання стилістики української мови, окреслено провідні підходи до опанування дисципліни, визначено принципи навчання, виявлено окремі умови, що забезпечують ефективність освітнього процесу, водночас аналіз наукових студій засвідчив відсутність в українській лінгводидактиці цілісних досліджень, присвячених застосуванню технології портфоліо в навчанні стилістики української мови, тому актуальність проблеми, її практична значущість та недостатня теоретико-методична розробленість зумовили вибір теми статті.

Мета статті – розкрити особливості застосування технології портфоліо в навчанні стилістики майбутніх учителів української мови і літератури

Аналіз спеціальної літератури дав змогу з'ясувати, що сьогодні існує багато визначень понять «педагогічна технологія», «технологія портфоліо», запропонованих дидактами (А. Алексюк, В. Беспалько, І. Дичківська, А. Кіктенко, М. Кларін, О. Любарська, А. Нісімчук, О. Падалка, О. Пехота, О. Пометун, Г. Селевко, А. Старєва, В. Химинець та ін.) і лінгводидактами (З. Бакум, О. Горошкіна, О. Караман, С. Караман, О. Копусь, Л. Овсієнко, М. Пентилюк та ін.). З огляду на багатоманіття тлумачень вважаємо недоцільним розглядати кожне з них окремо, тому зупинимося на ключових ознаках поняття.

За визначенням ЮНЕСКО, педагогічна технологія – це системний метод створення, застосування і визначення всього процесу викладання і засвоєння знань з урахуванням технічних і людських ресурсів і їх взаємодії, що своїм завданням вважає оптимізацію форм освіти. Педагогічна технологія, за переконанням В. Беспалька, – це змістовна техніка реалізації навчального процесу [1]. На думку М. Кларіна, педагогічна технологія означає системну сукупність і порядок функціонування всіх особистісних, інструментальних і методичних засобів, що використовуються для досягнення поставленої мети [2]. О. Пехота визначає означене поняття як об'єктивний процес, новий етап в ево-

люції освіти, на якому будуть переглянуті підходи до супроводу й забезпечення процесу природного розвитку дитини [8]. Попри багатоманіття визначень, усі дослідники однак згодні в тому, що педагогічна технологія є певною системою спільної діяльності суб'єктів освітнього процесу, спрямованою на його оптимізування й результативність.

Вивчення лінгводидактичних студій засвідчує тенденцію до збільшення кількості публікацій, присвячених проблемі застосування технології портфоліо, (або мовного портфоліо), яке відносять до провідних ефективних складників модернізації освіти у XXI столітті. Вважаємо перспективною думку, що портфоліо є не лише інноваційним навчальним засобом, а й сучасною формою накопичення й оцінювання індивідуальних досягнень студентів, що доповнює традиційні контрольні-оцінювальні засоби, підтримує в них високу мотивацію до опанування навчальним матеріалом; дає змогу формувати когнітивно-особистісні якості студентів, розвивати їхні рефлексивні вміння [6; 10]. Значна частина праць віддзеркалює особливості застосування мовного портфоліо в освітньому процесі вишів (О. Дацків, О. Караман, К. Климова, О. Кучерук, Л. Овсієнко, Н. Остапенко, Л. Сімоненко та ін.).

На думку сучасних дослідників, портфоліо – це : 1) «спосіб фіксувати, накопичувати й оцінювати індивідуальні досягнення за певний період часу» [5]; 2) колекція робіт, яка демонструє зусилля учня чи студента, прогрес або досягнення в певній галузі; документує здобутий ним досвід [6]. Можна вважати, що портфоліо – це спосіб фіксування, накопичення матеріалів, які демонструють рівень підготовленості й активності студента в навчальних і позанавчальних видах діяльності, що створює умови для самореалізації й самовираження, рефлексії, формування успішності; технологія, спрямована на оптимізацію освітнього процесу.

Науковці (А. Коджаспиров, Г. Коджаспирова, С. Сисоева, В. Химинець та ін.) визначили провідні ознаки технології, до яких відносять концептуальність, системність, змістовність, економічність, відтворюваність, керованість [9; 10; 13]. Нам видається, що ці ознаки є ключовими, тому розкриємо їх докладніше в контексті застосування технології портфоліо.

Концептуальність як провідна ознака технології передбачає опору на певне концептуальне положення, що зумовлює теоретичне обґрунтування досягнення освітніх цілей. Концептуальними засадами впровадження технології портфоліо в процесі навчання стилістики, на нашу думку, є положення компетентнісного підходу, спрямованого на підготовку особистості до діяльності в різних професійних і життєвих обставинах. Г. Шевченко слушно стверджує, що підґрунтям методології компетентнісного підходу у вищій школі є концептуальна ідея щодо необхідності заміни традиційного репродуктивного навчання творчо-дієвим, яке сприятиме оволодінню знаннями, уміннями,

навичками, особистісному розвитку студентської молоді, формуванню системи соціокультурних потреб, самоактуалізації та самовдосконаленню особистості [12, с. 122].

Системність як провідна ознака технології передбачає наявність взаємозумовлених складників, що сприяють досягненню ієрархічно структурованих мети й завдань. Складниками технології портфоліо є мета й завдання навчання стилістики, що визначають зміст і структуру навчального матеріалу, відображені в робочій програмі навчальної дисципліни, діяльність суб'єктів освітнього процесу, спрямована на накопичення, засвоєння, застосування інформації в освітньому процесі та в самостійній практичній діяльності майбутніх учителів української мови і літератури.

З ознакою системності тісно пов'язана ознака змістовності, що передбачає відбір такого змісту, що відповідає нинішнім соціокультурним умовам і є необхідним для реалізації поставлених мети й завдань навчання стилістики у сучасній школі. Надзвичайно гострою є потреба комунікативного виховання майбутніх учителів української мови і літератури, які в процесі опанування навчальної дисципліни повинні засвоїти основні поняття теоретичної стилістики й оволодіти стилістичними нормами літературного мовлення; важливо сформувати в них чуття естетики мовлення, стійкі вміння працювати над словом. Учителі-словесники повинні бути готові вести просвітницьку роботу з-поміж учнів, розвивати в них мовне чуття, дар слова. Саме на це й має бути орієнтований зміст навчальної дисципліни.

Розглядаючи новий матеріал, студент перебуває в умовах необхідності постійної актуалізації попередніх тем, перероблення матеріалу, установлення внутрішньодисциплінарних і міждисциплінарних зв'язків стилістики із сучасною українською літературною мовою, риторикою, культурою мовлення, комунікативною лінгвістикою, лінгвістикою тексту та іншими навчальними дисциплінами. Розміщення відповідного матеріалу в портфоліо з урахуванням логіки опанування дисципліни сприяє кращому усвідомленню інформації, розвитку самостійності, лінгвокреативності, забезпечуючи продуктивність технології портфоліо шляхом активного залучення студентів не лише до здобування, а й застосування знань. Систематична робота з портфоліо сприяє не тільки накопиченню інформації, а й виробленню ефективних підходів до її структурування, трансформування й засвоєння, здобуванню комунікативного досвіду.

У сучасних умовах особливу роль має оволодіння майбутніми вчителями української мови і літератури прийомами самостійної пізнавальної діяльності, що корелюється з такою характеристикою портфоліо, як економічність, що досягається шляхом мінімізації витрат часу, зусиль, засобів для отримання очікуваного результату. У випадку застосування технології портфоліо в процесі навчання стилістики студенти мають змогу швидко знаходити потрібну

інформацію, оновлювати, трансформувати її залежно від поставлених завдань, обмінюватися інформацією з іншими суб'єктами освітнього процесу, а також здійснювати самоконтроль, самоаналіз, самокорекцію власної діяльності, що включає структурування, систематизацію матеріалів портфоліо.

Важливою ознакою технології портфоліо є відтворюваність, що дає змогу повторювати і відтворювати її з обов'язковим збереженням результативності. Практично ця ознака реалізується як автором портфоліо, так і іншими студентами в процесі розроблення власного портфоліо.

Керованість технологією портфоліо виявляється в можливості моделювання освітнього процесу на основі діагностичного цілевизначення, самооцінювання, самодіагностики, контролю й самоконтролю задля коригування результатів.

Портфоліо стає, з одного боку, засобом зберігання інформації, з іншого – засобом її оброблення, структурування, адже студент може самостійно оновлювати, змінювати, трансформувати інформацію. Крім того, портфоліо дозволяє організувати продуктивну самостійну діяльність студента, урізноманітнює методичний інструментарій оцінювання його освітніх досягнень.

На думку Л. Овсієнко, «уміло скомпоноване портфоліо може поєднати інформацію й аналіз предметних умінь і навичок, процес оволодіння практичною педагогічною майстерністю на заняттях та під час педагогічної практики. Метод портфоліо допомагає систематично збирати кращі творчі роботи, цікаві для аналізу тексти тощо» [7, с. 250].

Робота над укладанням портфоліо має бути підпорядкована систематизації, узагальненню, корекції опанованого студентами з стилістики. Підготовка стилістичного портфоліо передбачає накопичення комунікативно значущого теоретичного матеріалу та комплексу стилістичних вправ і завдань, текстотеки, а також відображення результатів моніторингу за рівнем сформованості компетентностей студентів.

К. Климова вважає, що структура портфоліо майбутнього вчителя, зумовлена загальноєвропейськими вимогами, передбачає наявність таких основних частин, як:

- відомості про студента, якому належить портфоліо;
- матеріали, що відображають досягнення студента у вивченні української мови;
- матеріали оцінки та самооцінки навчально-пізнавальної, розвивально-виховної, науково-дослідної та квазіпрофесійної діяльності студента;
- допоміжні навчально-методичні матеріали для подальшого професійного мовного самонавчання і самовдосконалення майбутнього вчителя [3].

О. Онопрієнко запропонувала укладати портфоліо з таких розділів:

- «Мій портрет» (самопрезентація);

– «Скарбничка» (інформація інших авторів, зібрана самостійно й використана під час створення портфоліо, – інформаційні довідки, пам'ятки, схеми, статті з Інтернету, статистичні дані, ксерокопії статей періодичних видань, ілюстрації тощо);

– «Творчий доробок» (робочі матеріали – плани, щоденники спостережень, описи дослідів, самостійно складені таблиці чи діаграми, результати тематичних і підсумкових контрольних робіт або самі роботи, малюнки, авторські твори, буклети тощо, які доповнюються стислим коментарем про процес і мету їх створення й позначаються датою заповнення);

– «Досягнення» (матеріали, які демонструють успіхи) [6].

До складу портфоліо можуть входити взірці текстів різної жанрово-стильової належності, схеми стилістичного аналізу, приклади ілюстрації стилістичних фігур, тексти, складені студентами, матеріали до навчання стилістики в школі тощо. Слушними вважаємо зауваги К. Климової, що студент може варіювати зміст теки, керуючись принципом доцільності його подальшого використання у навчально-виховному процесі школи. При цьому викладач консультує майбутніх учителів, дає їм корисні поради і заохочує до подальшої мовної самоосвіти [2, с. 38–39].

Важливим завданням в процесі застосування технології портфоліо в процесі навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури є підтримування студентів у прагненні до виявлення учительського іміджу, прищеплення їм гарного смаку, найкращих ознак комунікативної поведінки вчителя-словесника.

Упровадження означеної технології містить кілька етапів: планування, організації, контролю, рефлексії. У процесі планування викладач ставить мету й завдання, допомагає студентам дібрати оптимальні засоби, методи і прийоми роботи з інформацією. Студенти повинні усвідомити мету технології портфоліо, самостійно здійснити цілевизначення, визначити варіант портфоліо (паперовий, електронний), його структуру. Під час організації роботи викладач інформує студентів про мету й завдання, терміни роботи, форми звітності, забезпечує студентам сприятливі умови для роботи, консультує із. Студенти виконують поставлені перед ним завдання як під час занять, так і в процесі самостійної роботи. На етапі контролю викладач здійснює перевірку й об'єктивне оцінювання результатів портфоліо, дає рекомендації щодо необхідності внесення коректив; студент здійснює самоперевірку й самооцінювання матеріалів портфоліо. На етапі рефлексії викладач допомагає студентові виявити причини невдач, дає рекомендації задля підвищення результатів. Студент установлює причини, що визначили результат його діяльності, шукає шляхи підвищення результативності. Як бачимо, портфоліо дозволяє організувати як роботу студентів під керівництвом викладача, так і самостійну роботу.

Висновки. Отже, технологія «портфоліо» уможливорює продуктивний розвиток стилістичних умінь і навичок, а також створює умови для вибору кожним студентом індивідуальної освітньої траєкторії. Перевагою технології портфоліо є спрямованість на активізацію розумової діяльності студентів. Систематичне застосування в освітньому процесі технології портфоліо дозволяє здійснювати моніторинг особистісного комунікативного зростання майбутнього вчителя-словесника, формування його професійного іміджу, культури мовлення. Схарактеризовані ознаки портфоліо переконують, що означена технологія може бути успішно використаною не тільки в процесі навчання стилістики майбутніх учителів української мови і літератури, а й у навчанні інших мовознавчих дисциплін.

Висловлені у статті положення репрезентують міркування автора щодо шляхів розв'язання важливої лінгводидактичної проблеми. Окреслені орієнтири потребують обговорення й уточнення. Перспективними у межах обраної теми є уточнення змістового наповнення програм і підручників зі стилістики урахуванням специфіки компетентнісного підходу, визначення лінгводидактичних умов застосування технологій критичного мислення в процесі навчання стилістики української мови.

Список використаних джерел:

1. Беспалько В. П. Слагаемые педагогической технологии. Москва: Педагогика, 1989. 190 с.
2. Кларин М. В. Педагогическая технология в учебном процессе: Анализ зарубежного опыта. Москва: Педагогика, 1989. 187 с.
3. Климова К. Я. Мовне портфоліо у системі безперервної самопідготовки майбутніх учителів до мовнокомунікативної професійної діяльності. Вісник Житомирського державного університету імені Івана Франка. 2011. Вип. 60. С. 37–39.
4. Нісімчук А. С., Падалка О. С., Шлак О. Т. Сучасні педагогічні технології: навчальний посібник. Київ: Видавничий центр «Просвіта», Пошуково-видавниче агентство «Книга Пам'яті України», 2000. 368 с.
5. Новикова Т. Г. Предупреждение ошибок при использовании портфоліо. Профильная школа. 2006. № 3. С. 27.
6. Онопрієнко О. В. Портфоліо як засіб контролю результатів навчання на засадах компетентнісного підходу. Психолого-педагогічні проблеми сільської школи: збірник наукових праць Уманського державного педагогічного університету імені Павла Тичини. Умань, 2010. Вип. 34. URL: http://abclab. ucoz.ua/_ld/0/18.doc.
7. Овсієнко Л. М. Теоретичні основи навчання лінгвістики тексту студентів філологічних спеціальностей на засадах компетентнісного підходу: монографія. Київ: Інтерсервіс, 2017. 354 с.

8. Освітні технології: навчально-методичний посібник / за заг. ред. О. М. Пехоти. Київ: А.С.К, 2003. 255 с.
9. Педагогічні технології у неперервній професійній освіті: монографія / за ред. С. О. Сисоєвої. Київ: ВІПОЛ, 2001. 502 с.
10. Педагогічні технології: наука – практиці / за ред. С. О. Сисоєвої. Київ: ВІПОЛ, 2002. 280 с.
11. Практикум з методики навчання мовознавчих дисциплін у вищій школі: навчальний посібник / за ред. О. М. Горошкіної та С. О. Карамана. Київ: АКМЕ ГРУП, 2015. 250 с.
12. Шевченко Г. П. Концептуальна сутність компетентнісного підходу: європейський вимір. Реалізація європейського досвіду компетентнісного підходу у вищій школі України: матеріали методологічного семінару. Київ: Педагогічна думка, 2009. С. 121–130.
13. Химинець В. В. Інноваційна освітня діяльність. Тернопіль: Мандрівець, 2009. 360 с.

Transliteration of References:

1. Bespal'ko V. P. Slagaemye pedagogicheskoy tehnologii. Moskva: Pedagogika, 1989. 190 s.
2. Klarin M. V. Pedagogicheskaya tehnologiya v uchebnom processe: Analiz zarubezhnogo opyta. Moskva: Pedagogika, 1989. 187 s.
3. Kly'mova K. Ya. Movne portfolio u sy`stemi bezperervnoyi samopidgotovky` majbutnix uchy`teliv do movnokomunikaty`vnoyi profesijnoyi diyal`nosti. Visny`k Zhy`tomy`rs`kogo derzhavnogo universy`tetu imeni Ivana Franka. 2011. Vy`p. 60. S. 37–39.
4. Nisimchuk A. S., Padalka O. S., Shpak O. T. Suchasni pedagogichni texnologiyi: navchal`ny`j posibny`k. Ky`yiv: Vy`davny`chy`j centr «Prosvita», Poshukovo-vy`davny`che agentstvo «Kny`ga Pam`yati Ukrayiny`», 2000. 368 s.
5. Novikova T. G. Preduprezhdenie oshibok pri ispol`zovanii portfolio. Profil`naja shkola. 2006. # 3. S. 27.
6. Onopriyenko O. V. Portfolio yak zasib kontrolyu rezul`tativ navchannya na zasadax kompetentnissnogo pidxodu. Psy`xologo-pedagogichni problemy` sil`s`koyi shkoly`: zbirny`k naukovy`x pracz` Umans`kogo derzhavnogo pedagogichnogo universy`tetu imeni Pavla Ty`chy`ny`. Uman`, 2010. Vy`p. 34. URL: http://abclab.ucoz.ua/_ld/0/18.doc.
7. Ovsiyenko L. M. Teorety`chni osnovy` navchannya lingvisty`ky` tekstu studentiv filologichny`x special`nostej na zasadax kompetentnissnogo pidxodu: monografiya. Ky`yiv: Interservis, 2017. 354 s.
8. Osvitni texnologiyi: navchal`no-metody`chny`j posibny`k / za zag. red. O. M. Pyexoty`. Ky`yiv: A.S.K, 2003. 255 s.

9. Pedagogichni tehnologiyi u neperervnij profesijnij osviti: monografiya / za red. S. O. Sy`soyevoyi. Ky`yiv: VIPOL, 2001. 502 s.
10. Pedagogichni tehnologiyi: nauka – prakty`ci / za red. S. O. Sy`soyevoyi. Ky`yiv: VIPOL, 2002. 280 s.
11. Prakty`kum z metody`ky` navchannya movoznavchy`x dy`scy`plin u vy`shhij shkoli: navchal`ny`j posibny`k / za red. O. M. Goroshkinoyi ta S. O. Karamana. Ky`yiv: AKME GRUP, 2015. 250 s.
12. Shevchenko G. P. Konceptual`na sutnist` kompetentnisnogo pidxodu: yevropejs`ky`j vy`mir. Realizaciya yevropejs`kogo dosvidu kompetentnisnogo pidxodu u vy`shhij shkoli Ukrainy`: materialy` metodologichnogo seminaru. Ky`yiv: Pedagogichna dumka, 2009. S. 121–130.
13. Xy`my`necz` V. V. Innovacijna osvितnya diyal`nist`. Ternopil`: Mandrivecz`, 2009. 360 s.

BABENKO V.V.,
Head of Education Department, Bila Tserkva Regional State Administration, Bila
Tserkva, Ukraine

E-mail: ovsienkol@gmail.com

**APPLICATION OF PORTFOLIO TECHNOLOGIES IN STUDY OF STYLISTICS OF
FUTURE TEACHERS OF UKRAINIAN LANGUAGE AND LITERATURE**